

**Міністерство освіти і науки України
Державний вищий навчальний заклад
«Донбаський державний педагогічний університет»
Горлівський інститут іноземних мов**

«ЗАТВЕРДЖЕНО»

на засіданні Відбіркової комісії
Горлівського інституту іноземних мов
Протокол № 3 від «08» квітня 2025 р.

Голова Відбіркової комісії

Г. М. Марченко
М.П.

**ПРОГРАМА
ВСТУПНОГО ВИПРОБУВАННЯ (СПІВБЕСІДИ)
З АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ**

для вступників на денну й заочну форми здобуття освіти
третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти

Дніпро – 2025

Програма співбесіди з іноземної мови (англійської) для осіб, які користуються спеціальними умовами участі у конкурсному відборі на навчання для здобуття ступеня доктора філософії замість ЄВІ укладена відповідно до вимог Програми ЄВІ з іноземних мов.

Укладач програми: Суховецька Л.В., кандидат філологічних наук, доцент.

Програму затверджено на засіданні кафедри германської філології (протокол № 9 від 05.03.2025 р.).

ЗМІСТ ПРОГРАМИ

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА	4
ФОРМА ПРОВЕДЕННЯ ВСТУПНОГО ВИПРОБУВАННЯ	8
ПЕРЕЛІК ЕКЗАМЕНАЦІЙНИХ ТЕМ ТА ОРІЄНТОВНИХ ЗАПИТАНЬ	8
КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ	14
СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ	16

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Згідно з загальноєвропейськими рекомендаціями з мовної освіти (Common European Framework of Reference for Languages: Learning, Teaching and Assessment. Cambridge: Cambridge University Press, 2001) та Програмою з англійської мови для професійного спілкування (Програма з англійської мови для професійного спілкування. К.: Ленвіт, 2005), цільовий рівень володіння іноземною мовою для магістерського курсу і для аспірантів в українських ВНЗ має бути С1 (досвідчений користувач), а вступний рівень – В2 (незалежний користувач), який забезпечує комунікативну компетенцію для ефективного функціонування в академічному та професійному середовищі (Програма з англійської мови для професійного спілкування. К.: Ленвіт, 2005. С. 4). Оскільки цей стандарт ще не введено офіційно в навчальні плани і програми ВНЗ країни, потрібен певний перехідний період. На даний момент вихідний рівень володіння іноземною мовою для вступника до аспірантури має бути не нижчим В1-В2 (рубіжний рівень незалежного користувача).

Мета співбесіди з іноземної мови для вступу до аспірантури полягає у вимірюванні комунікативних компетенцій претендентів відповідно до існуючих вимог навчальної програми єдиного вступного іспиту.

Мінімально достатній рівень таких компетенцій (В1-В2) повинен забезпечити можливість подальшого удосконалення навичок користування іноземною мовою як засобом передачі та одержання наукової, професійно значущої інформації, у тому числі під час роботи з іншомовними джерелами.

Вступник повинен продемонструвати іншомовні лінгвістичні знання з англійської мови та компетентності, зокрема:

Фонологічна компетентність

Фонологічна компетентність – це знання й уміння сприймати та продукувати звуки мови; особливості, які розрізняють звуки (наприклад, такі властивості, як артикуляція, плوزія, носовий характер тощо); фонетичний склад слів (наголос, тон);

фонетику речення (просодію); наголос та ритм речення; інтонацію; фонетичну редукцію; сильні та слабкі форми звуків; асиміляцію.

Претенденти повинні вміти правильно артикулювати всі звуки іноземної мови, правильно передавати іноземною мовою інтонаційні особливості різних типів висловлювань (стверджувальних, питальних, окличних речень, привітання) та вживати різні види наголосу (словесний, фразовий, логічний).

Семантична компетентність

Семантична компетентність передбачає знання значень – лексичних і граматичних.

Лексична семантика розглядає питання, пов'язані зі значенням слова, в тому числі у його зв'язку з контекстом, а також міжлексичні відносини (синоніми, антоніми).

Граматична семантика має відношення до значень граматичних елементів, граматичних категорій та граматичних структур.

Претенденти мають володіти семантичною компетентністю на рівні, достатньому для повноцінного користування іноземною мовою як засобом передачі та одержання наукової, професійно значущої інформації.

Лексична компетентність

Лексична компетентність – це знання й використання вокабуляру іноземної мови, який складається з лексичних елементів та граматичних елементів.

Лексичні елементи включають:

– стійкі вирази (мовленнєві формули, ідіоми, фразові дієслова, складені прийменники тощо);

– поодинокі слова, які мають декілька значень (полісемія).

До *граматичних елементів* належать артиклі, займенники, питальні слова, прийменники, сполучники, частки.

Претенденти мають володіти лексичним запасом, достатнім для вираження елементарних комунікативних потреб у професійно спрямованих ситуаціях.

Граматична компетентність

Граматична компетентність – це знання й уміння використовувати граматичні ресурси іноземної мови. Іншими словами, це здатність розуміти й виразити певний смисл, розпізнаючи й продукуючи фрази та речення згідно з набором правил, що управляють упорядкуванням мовних елементів у змістовні послідовності (речення). Граматична компетентність вимагає хорошого знання морфології й синтаксису мови.

Претенденти повинні знати і вміти вживати основні типи речення у дійсному способі, зокрема, речення, які називають та характеризують об'єкт, речення, в яких виражається володіння об'єктом, існування та місцеперебування об'єкта, а також речення, що виражають дію або стан - у стверджувальній, питальній та заперечній формах – у тому числі складні речення та речення, ускладнені інфінітивними, герундійними та дієприкметниковими зворотами; володіти навичками вживання наказового та умовного способів.

Соціолінгвістична компетентність

Соціолінгвістична компетентність стосується соціокультурних умов користування мовою – правил і норм поведінки, прийнятих у різних культурах. Володіння іноземною мовою на рівні B1-B2 передбачає знання найважливіших правил ввічливості, усвідомлення існуючих розбіжностей у традиціях, ставленнях, поглядах, цінностях, характерних для суспільства іноземної країни і суспільства рідної країни; здатність обмінюватися інформацією, виражати думку, ставлення у простий спосіб; підтримувати спілкування, вживаючи прості вирази і дотримуючись основних правил комунікації.

Прагматична компетентність Прагматична компетентність - це вміння функціонально використовувати лінгвістичні ресурси у продуктивних і рецептивних видах мовлення – усних і письмових, вміння вести спілкування логічно і послідовно.

Продуктивні види мовлення

Говоріння

Вміння говоріння підрозділяється на монологічне мовлення й діалогічне мовлення.

У плані *монологічного мовлення* претенденти повинні вміти зробити підготовлене заздалегідь повідомлення на рандомно запропоновану тему

У плані *діалогічного мовлення* претенденти повинні вміти:

- чітко виразити своє судження, переконання, згоду чи незгоду;
- попросити співрозмовника повторити висловлювання у разі нерозуміння;
- розуміти й реагувати адекватно на запитання, хоча може бути змушений попросити повторити запитання, якщо мовлення співрозмовника було дуже швидким;
- висловити й запитати судження або враження про щось під час обговорення знайомої теми;
- давати відповіді на низку простих запитань, якщо є можливість попросити повторити запитання та попросити про допомогу у формулюванні відповіді.

В усіх випадках мовлення претендента повинно відповідати вимогам комунікативної достатності. Це означає, що вимова мовця є достатньо зрозумілою; він/вона володіє запасом загальноживаної та професійно-спрямованої лексики, достатнім для спілкування у повсякденних, навчальних і професійно-спрямованих ситуаціях із прогнозованим змістом; а також правильно вживає прості граматичні структури.

Продукуючи текст, мовець достатньо легко конструює фрази на знайомі теми, використовуючи для їх зв'язку найбільш уживані сполучники та сполучні слова.

Одночасно, під час усного мовлення допускаються іноземний акцент, негрубі граматичні помилки, які не перешкоджають розумінню, а також паузи і деяка невпевненість.

ФОРМА ПРОВЕДЕННЯ ВСТУПНОГО ВИПРОБУВАННЯ

Вступне випробування з англійської мови проводиться у формі співбесіди за однією із 20-ти тем, зазначених далі в цій програмі.

ПЕРЕЛІК ЕКЗАМЕНАЦІЙНИХ ТЕМ ТА ОРІЄНТОВНИХ ЗАПИТАНЬ

1. Ecology, climate, weather.

- What is your favourite season? Why?
- What do people usually do in each season?
- What is the worst season for you? Why?
- What season traditions, festivals, and celebrations do you know?
- What is the best place to be in summer? What about winter?
- What do you know about seasonal food?
- Are weather conditions related to the geographic location and climate? Which climate is preferable for you?
- What are the signs of climate changes?
- What are the seasonal routine tasks to do in urban area and in the rural area?
- What do you prefer doing when the weather is bad? When the weather is good?

2. Sport.

- Do sports and games mean the same? Do the notions coincide?
- Do you prefer to watch games or play games?
- What are your favourite sports to watch and actually do?
- Which sport do you think is the most dangerous?
- What are the sports that you dislike? Why?
- Why are sports so popular?
- What do you think of sportsmen making huge money?
- What are the advantages and disadvantages of going in for professional sport?
- What culture-specific sports do you know?
- What improvements and innovations in sport do you foresee in the future?

3. Family in a modern society.

- How do members of a family usually support one another?
- Who do you think the most powerful person in your family should be?
- What do you think about the saying, 'Children should be seen and not heard'?
- What problems do parents have to solve as their children are growing up?
- What is the perfect number of children a family should have?
- What do you think of child-free families?
- What do you think is the most important thing to make a family happy?
- Do you prefer to have many friends or just a few that you are close to?
- What is the best way to make new friends? Do you like making new friends?
- What qualities do you look for in a friend?

4. The problem of bringing up children in a family.

- What are the best things about a childhood?
- What are the main concerns of a childhood period and adolescence period?
- What is a generation gap? Have you ever experienced it?
- What do you think it is necessary for a child to be happy?
- Should children be taught to work, help, and be responsible?
- Where did you grow up? How did that environment affect your childhood?
- What were your favourite activities when you were a child?
- What was your experience at school like?
- Who had the biggest impact on your childhood and who influences you now?
- What is your idea of a perfect childhood and a happy adolescence?

5. Leisure time.

- Why do holidays exist? Why are they celebrated differently?
- What is the essence of national holidays?
- Why do people celebrate religious holidays?
- What holidays are international?
- What are the family holidays?
- What do you think about holidays to honour and commemorate famous people?
- Can you give an example of an international holiday that is celebrated differently in various countries?
- Can a person live without holidays?
- Does a person's attitude towards a holiday change with time?
- What is your idea of a perfect holiday?

6. Art in the life of modern people (Cinematography, Music, Painting).

- What is the purpose of music in your opinion?
- What kind of music do you listen to when you want to dance? And when you are sad?
- Is there a certain genre or type of music that you prefer?
- What determines your choice of a song—the lyrics or the melody?
- Why do music trends change? Do you think music is getting better or worse?
- What film genres do you know? What is your favourite genre of film?
- Which film is the best for a date?
- What is the best film you have ever seen? Why do you like it?
- What trends of art do you know?
- What painters do you know? What are they famous for? Is it better to watch films at home or in the cinema, alone or in company? What is more important—acting or special effects?
- What makes an actor or actress popular? Who favourite film star?

7. The Health Care System. The recipe of a healthy way of life.

- What are the best things to do to stay healthy?
- What does the immune system mean? How important is it for a our
- Can the world exist without diseases?

- What fields of medicine and medical professions do you know?
- What health disorders are harder or even impossible to treat?
- What is your diet like? Do you eat mostly fruits and vegetables?
- What do you think about the health care systems in Ukraine and abroad? What should be improved?
- What do you know about epidemics and pandemics? Is it possible to prevent and avoid them?
- What factors influence life expectancy?
- What do you think about the future of medicine?

8. Food and Cuisine

- What is your favourite dish or snack?
- How many meals a day do you prefer? Why?
- What unhealthy food, if any, do you like? Why?
- What kinds of food did you eat when you were a child? Do you eat the same things now?
- What food should parents tell their children to eat versus not to eat?
- What food helps prevent health problems? What is the best food to eat when one is sick?
- Do you eat different foods depending on the season and weather?
- What kinds of food can you cook? Would you like to learn how to cook more dishes?
- What do you think about cuisines? Why do they differ? What do you prefer?
- What do you think about the future of food?

9. Travelling

- Where do you like to go on vacation? What transport do you prefer to use?
- Do you prefer package tours or making your own trip?
- Where did you spend your latest vacation? What did you do?
- What is the longest journey you have ever made?
- Why are there different means of transport? What is the best way to travel?
(By plane, ship, train, car, etc.)
- What is the most amazing place you have been to or would like to visit?
- Where do you prefer to stay when you go on vacation?
- What do you like to do while you are travelling? (For example, just relax, shop, see sights, or experience local culture.)

10. Cultural centres of the world and tourist attraction cities.

- What are examples of cultural centers?
- What is meant by cultural centre?
- Is London a cultural centre? Why do you think so?
- What are the most famous cities in the world? What makes them special?
- What city would you like to visit? Why?
- Do settlements in Ukraine differ from those abroad?
- What are the 7 World Heritage sites in Ukraine?

- Is there a world heritage site in Ukraine?
- What is a must-visit city in the USA from your point of view?

11. National customs and traditions.

- Have you ever traveled abroad?
- If yes, where did you go and what was it like? What customs were different from your country's customs?
- If no, would you like to go to abroad? Where would you like to go and what do you think it will be like?
- Do you think it is important to follow a country's customs when you visit there?
- What are some of the most important customs of your country? Do you know any famous customs of other countries?
- Do you follow all of your country's traditions?
- What are some strange foreign customs that you have heard of?
- Are there any customs in your country visitors might find strange?
- How do people greet each other in your country? Has it changed from the past?
- Do you enjoy learning about other countries' customs?
- What are some customs in your country that people should follow when they are eating? Do you think other countries have the same custom?

12. Crimes and punishment.

- What do you think the most common crime in your country is?
- Should police in your country be stricter or less strict?
- Is your country a safe country?
- Have you ever seen a crime? (Don't talk about it if it's too upsetting for you.)
- Do you think criminals can change?
- Is shoplifting common in your country?
- What kind of people shoplift and what kinds of things do they steal?
- Does your country have a big organized crime group like the mafia?
- What is the best way for police to keep neighborhoods safe?
- Can you tell if a kid will grow up to be a criminal?

13. Business and culture in modern society.

- Is it better to be a boss or an employee? Why?
- What would be the most satisfying job for you?
- What kind of job do you want to get in the future? What kind of tasks will you have to do?
- Do you think what job someone has determines who they are?
- What company is the best to work for?
- What is the most profitable type of business to open in your country?
- How are businesses today different from businesses in the past?
- Are people born entrepreneurs or are they made?
- What traits make someone a good entrepreneur?
- Would you like to open your own business? Why or why not?

14. Language in people's communication.

- How many languages can you speak?
- Does one of your family members or friends speak a lot of languages?
- What do you know about the Esperanto language?
- What is the most romantic sounding language?
- Should languages be preserved? Why or why not? What is the best way to preserve languages?
- How often do you start up a conversation with people you don't know?
- How have smart phones changed communication?
- How has communication changed through human history?
- What is the role of social media today?

15. The problem of environmental protection.

- What are some of the most serious environmental problems?
- What are the things you do can as an individual to save the environment?
- What are the things governments can do to save the environment?
- What is your opinion on climate changes?
- What countries are the biggest pollutants?
- How will our children be affected by climate changes?
- What are some things that corporations can do to help the environment?
- What will happen if we keep polluting the environment?
- Will the climate keep deteriorating or go back to normal?
- What technologies and lifestyle changes can help to minimize environmental problems?

16. Wildlife.

- What classification of animals do you know?
- Why are there so many species?
- Why do some animals remain wild whereas others were domesticated long ago?
- What makes an animal a pet? What are the typical examples of unusual pets?
- What do you think about hunting and the rights of animals?
- What are the typical problems of the wildlife?
- Are there any problems resulted from keeping pets? Are any of those problems social?
- What do you think about vegetarian people and animal conservationists?
- What do you think about the future of animals?

17. Books and reading in our society nowadays.

- Do you read many books and how often?
- Do you prefer fiction or non-fiction books? What genre do you like? Why?
- Do you have a favourite book? Why or why not?
- What authors and plots appeal to you?
- Does it make a difference to you whether a book is an original text or a translation?
- What are some of the advantages of books to films? How about the disadvantages of books to films?

- Do you think people read enough books these days?
- Can a book change the world or at least someone's perception of it?
- Would you like to work for a publishing house? What about a bookshop?
- What advantages and disadvantages do you see in having a home library, borrowing books, and reading books online?

18. Different lifestyles.

- What are the advantages and disadvantages of urban areas and the countryside? Which is better for you and why?
- What are the usual entertainments in a city and in a village?
- How do you think cities and villages will change in the future?
- What is fashion? Do you follow new trends? Why or why not?
- What lifestyle appeals to you? Why?
- What are the possible reasons for a person to change his lifestyle?
- Who usually advises you to choose piece of clothing?
- What are the differences between the men's fashion and the women's fashion?
- What factors influence a person's choice of style?
- What do you think about the future of fashion and lifestyles?

19. Shops and shopping.

- What is your favourite place for shopping?
- What products, if any, do you prefer to shop online?
- Is there anything unpleasant about shopping?
- What makes a pleasant shopping experience?
- How do you feel about shopping at department stores and malls?
- Do you know anyone who is a shopaholic? Are you addicted to shopping?
- Do you enjoy shopping with other people?
- What are the criteria for you to buy things?
- What do you think about sales?
- What do you think about the future of shopping?

20. A job of your dream and reality.

- What are the worst jobs you can think of?
- What are the best jobs you can think of?
- For how long should a person study to get qualification?
- At what age should a person retire?
- Is there a difference between studying and working? Which is supposed to be easier?
- Is it better to be a boss or an employee? Why?
- What would be the most satisfying job for you? What is one of the most exciting jobs you can think of? What about one of the most boring jobs?
- Is it difficult to get a job in our country? abroad?
- What is your idea of a perfect academic environment? What about a perfect work environment?

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ ЗДОБУВАЧІВ

<p>200 балів - «відмінно» (А)</p>	<p>Вступник у повному обсязі розкриває зміст питання за допомогою адекватної аргументації та підтверджує висловлену думку прикладами. Викладає зміст питання чітко, логічно й послідовно. У повному обсязі володіє необхідною тематичною термінологією та коректно використовує її в мовленні. Демонструє бездоганне мовленнєве та стильове оформлення висловлювання, не припускаючись жодних лексичних, фонетичних або граматичних помилок.</p>
<p>195 балів - «відмінно» (А)</p>	<p>Вступник у повному обсязі розкриває зміст питання за допомогою адекватної аргументації та підтверджує висловлену думку прикладами. Викладає зміст питання чітко, логічно й послідовно. У повному обсязі володіє необхідною тематичною термінологією та коректно використовує її в мовленні. Демонструє майже бездоганне мовленнєве та стильове оформлення висловлювання; припускається 1-2 незначних лексичних, фонетичних або граматичних помилок.</p>
<p>190 балів - «відмінно» (А)</p>	<p>Вступник у повному обсязі розкриває зміст питання за допомогою адекватної аргументації та майже завжди підтверджує висловлену думку прикладами. Викладає зміст питання чітко, логічно й послідовно. У повному обсязі володіє необхідною тематичною термінологією та коректно використовує її в мовленні. Демонструє майже бездоганне мовленнєве та стильове оформлення висловлювання; допускає 3 незначні лексичні, фонетичні та/або граматичні помилки.</p>
<p>185 балів - «добре» (В)</p>	<p>Вступник у достатньому обсязі розкриває зміст питання за допомогою адекватної аргументації, але не завжди підтверджує висловлену думку прикладами. Викладає зміст питання загалом чітко й послідовно, з незначними логічними недоліками. У достатньому обсязі володіє тематичною термінологією та коректно використовує її в мовленні. Демонструє загалом коректне мовленнєве та стильове оформлення висловлювання; допускає 4 лексичні, фонетичні та граматичні помилки.</p>
<p>180 балів - «добре» (С)</p>	<p>Вступник у достатньому обсязі розкриває зміст питання, але не завжди коректно аргументує та підтверджує висловлену думку прикладами. Викладає зміст питання загалом чітко й послідовно, з незначними логічними недоліками. У достатньому обсязі володіє тематичною термінологією та коректно використовує її в мовленні. Демонструє загалом</p>

	коректне мовленнєве та стильове оформлення висловлювання; припускається 5-6 лексичних, фонетичних та граматичних помилок.
175 балів - «добре» (C)	Вступник у достатньому обсязі розкриває зміст питання, але припускається деяких неточностей в аргументації; у відповіді бракує прикладів. Викладає зміст питання загалом чітко й послідовно, однак допускає логічні недоліки. Володіє основною тематичною термінологією, однак припускається поодиноких неточностей при її використанні в мовленні. Демонструє загалом коректне мовленнєве та стильове оформлення висловлювання; припускається 7-8 лексичних, фонетичних та граматичних помилок.
170 балів - «задовільно» (D)	Вступник розкриває зміст питання не повністю, не наводить необхідних аргументів та прикладів. Викладає зміст питання недостатньо чітко й послідовно; є окремі серйозні порушення логічної структури. Володіє основною тематичною термінологією, однак припускається неточностей при її використанні в мовленні. Демонструє недостатньо коректне мовленнєве та стильове оформлення висловлювання; припускається 9-10 лексичних, фонетичних та граматичних помилок.
165 балів - «задовільно» (D)	Вступник розкриває зміст питання не повністю; кількість аргументів та прикладів є обмеженою. Викладає зміст питання недостатньо чітко і послідовно, допускає значну кількість порушень логічної структури. Володіє обмеженою кількістю тематичної термінології, не завжди коректно використовує її в мовленні. Вступник демонструє недостатньо коректне мовленнєве та стильове оформлення висловлювання; припускається 11-12 лексичних, фонетичних та граматичних помилок.
160 балів - «задовільно» (E)	Вступник виявляє мінімально достатні знання теми при розкритті змісту питання, майже не наводить аргументів та прикладів. Викладає зміст питання із серйозними порушеннями логічної структури й послідовності. Майже не володіє тематичною термінологією, не завжди коректно використовує її в мовленні. Демонструє недостатньо коректне мовленнєве та стильове оформлення висловлювання; припускається понад 12 лексичних, фонетичних та граматичних помилок.

155 балів - «незадовільно» (FX)	Вступник не розкриває змісту питання, не наводить потрібних аргументів та прикладів. Демонструє нездатність чітко, логічно й послідовно викласти зміст питання. Майже не володіє необхідною тематичною термінологією, некоректно використовує її в мовленні. Мовленнєве та стильове оформлення висловлювання незадовільне; вступник припускається значної кількості (близько 15) лексичних, фонетичних та граматичних помилок.
135 балів - «незадовільно» (FX)	Вступник дуже погано володіє англійською мовою, не розкриває змісту питання, не наводить потрібних аргументів та прикладів. Демонструє нездатність чітко, логічно й послідовно викласти зміст питання. Не застосовує необхідної тематичної термінології. Мовленнєве та стильове оформлення висловлювання незадовільне; вступник припускається численних лексичних, фонетичних та граматичних помилок, які заважають зрозуміти висловлену думку.
0 балів	Вступник відмовляється / не може надати відповідь.

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА ДЛЯ ПІДГОТОВКИ ДО СПІВБЕСІДИ З ІНОЗЕМНОЇ МОВИ (англійської)

1. Kenny, Nick FCE Practice Tests. Pearson Education Limited, 2008. 174 p.
2. Glasman-Deal H. Science Research Writing: A Guide for Non-Native Speakers of English. Imperial College Press, 2009. Wallwork A. English for Writing Research Papers. Springer, 2011.
3. Jenny Dooley, Virginia Evans. Grammarway 3. Express Publishing, 2020. 271 p.
4. Jenny Dooley, Virginia Evans. Grammarway 4. Express Publishing, 2020. 278 p.
5. Пченко О.М., Myroniuk T.M. Reading, Vocabulary, Grammar and Listening Comprehension Tests (for PhD Candidates). Тести з читання, лексики, граматики та аудіювання (підготовка до кваліфікаційного іспиту з англійської мови, рівень C1). Навчальний посібник для аспірантів. К.: ЦНДВІМ НАНУ, 2018. 62 с.
6. Oliveira S. 500+ Real English Phrases. <http://espressoenglish.net>
7. Philip Kerr & Ceri Jones. Straightforward. Intermediate. Student's book. London: Macmillan Education, Second edition. 2012. 160 p.
8. Philip Kerr & Ceri Jones. Straightforward. Intermediate. Workbook. London: Macmillan Education, Second edition. 2012. 160 p.
9. Reppen R. Grammar and Beyond. Level 3. Cambridge University Press, 2012
10. Murphy R. English Grammar in Use. Cambridge University Press, 2004
11. Schmitt D., Schmitt N. Focus on Vocabulary. Mastering the Academic Word List. Pearson Education ESL, 2011

12. Vince M. Macmillan English Grammar in Context. (Intermediate, with Key) Macmillan, 2008.
13. Wallwork A. English for Research: Usage, Style, and Grammar. Springer, 2015.